

Halsa kommune
Utvalg for plan og forvaltning

Saksbeh.: Erlend Snøfugl
Arkivsak: 03/01531

Arkiv: V7

Saksnr.: Utvalg
0003/04 Utvalg for plan og forvaltning

Møtedato
11.02.04

Sak 0003/04

SAKSPROTOKOLL: FORSLAG TIL NY LOV SKOGBRUK - HØRING

Bakgrunn:

Landbruksdepartementet har ute på høring forslag til høring ei ny lov om skogbruk.

Viktige saksdokument (vedlegg)

Forslag til ny lov om skogbruk.

Lover/regelverk

Lov om skogbruk og skogvern.

Faktiske opplysninger

Skoglova er fra 21 mai i 1965 og tida for ei ny vurdering er kommet.

§4 Skogeiers forvalteransvar

Skogeier har ansvaret for at alle tiltak i skogen blir gjennomført i samsvar med forutsetningene i denne loven, og at de forskriftene som blir gitt i medhold av loven. Skogeieren skal ha oversikt over og plikter å ta hensyn til miljøverdiene ved alle tiltak i skog. Dette miljøansvaret kan føre til at noen tiltak i skogen ikke kan gjennomføres. Skogeieren har også ansvaret for at de som utfører arbeid i skogen retter seg etter loven, forskriftene og miljøansvaret. Innenfor disse rammer står skogeier i forhold til denne loven fritt til å forvalte skogen ut fra egne mål.

Departementet kan gi nærmere forskrifter om de hensyn skogeier skal ta i forhold til skogproduksjon og det biologiske mangfoldet, landskapet, friluftslivet og kulturverdiene.

§6 Foryngelse og stell av skog

Skogeier plikter å skaffe tilfredsstillende foryngelse etter hogst, og å se til at det er sammenheng mellom hogstform og metode for foryngelse. Nødvendige tiltak for å legge til rette for foryngelse skal settes i gang innen 3 år etter at hogsten er skjedd.

Dersom skogeier ikke retter seg etter dette, avgjør kommunen om skogeier skal pålegges å sette i verk tiltak for å sikre at arealet blir forynga. Tiltaket må settes i verk innen en frist som maksimalt kan være på 2 år. Blir ikke tiltaket utført innen fristen, kan kommunen sørge for at tiltaka blir utført for skogeiers regning. Kommunene sine kostnader i denne sammenheng er tvangsgrunnlag for utlegg.

Kommunen kan nekte eller sette vilkår for å plante i skogløse områder og ved å skifte treslag, grøfting, gjødsling eller bruk av plantevernmidler så langt kommunen finner det nødvendig for å hindre store negative effekter på miljøverdiene, jr. §1, under dette forurensinga av viktige vannforekomster.

Departementet kan fastsette nærmere forskrifter om foryngelse og stelle av skog, under dette om krav til tilfredsstillende foryngelse, om skifte av treslag, bruk av utenlandske treslag, grøfting av skog, gjødsling av skog, bruk av plantevernmidler i skog og frø- og planteforsyning.

§9 Forebyggende tiltak

Forslag til andre ledd:

Der beiting av vilt fører til vesentlige skader på skog som er under forynging, eller der beitinga er ei vesentlig hindring for å overholde plikta til forynge skog etter §7 i denne lova, kan kommunen fastsette en tålegrense for beitetrykket.

§ 11 Meldeplikt

Når det er nødvendig for å holde kontrollen med praktiseringen av forutsetningene i denne loven, kan kommunene eller annen skogbruksmyndighet fastsette at det skal være meldeplikt for all hogst og alle tiltak knytta til foryngelse og stell av skog. Meldeplikta kan gjelde en navngitt skogeier eller alle skogeiere i hele eller deler av kommunen.

Meldinga skal sendes til kommunen senest 3 uker før tiltaket er tenkt satt i gang. Tilbakemelding fra kommunen skal være mottatt før tiltaket blir utført.

§ 13 Skogområder med viktige miljøverdier.

Departementet kan fastsette at det skal legges spesielle restriksjoner på skogbehandligna i skogsområder med svært viktige miljøverdier knytta til biologisk mangfold, landskap, friluftsliv eller kulturminner. Disse restriksjonene kan gå ut over de restriksjonene loven ellers gir hjemmel for.

Sammendrag/Vurdering

Som en generell kommentar kan sies at næringsaspektet i forslaget kunne og burde vært langt tydeligere enn det som kommer fram her.

Kommenterer her bare enkelte paragrafer i den nye loven.

§ 4 Skogeier sitt forvalteransvar.

Lovforslagets § 4 presiserer skogeiers ansvar overfor loven, tilhørende forskrifter og miljøansvaret. Det legges særlig vekt på skogeiers miljøansvar, hvor alle tiltak skal ha sin bakgrunn i at skogeier har full oversikt over alle miljøverdier i skogen sin. Hvis så ikke er tilfelle skal tiltakene ikke gjennomføres i.h.t. lovteksten. Dette er en skjerping i forhold til tidligere og det er kun når disse kriteriene er oppfylt at prinsippet med "frihet under ansvar" skal gjelde. Dette stiller veldig store krav til skogeier, nærmest helt uoppnåelige krav ut i fra skogens diversitet og mangfold, hvis man skal ta lovens ordlyd på alvor (som vi regner med er intensjonen). Skogeiere i Norge er en lite ensartet gruppe, hvor interesse og kunnskap om skog varierer enormt. I den sammenheng har fagpersoner innenfor skogbruket, spesielt i kommunene, kunnet gi råd og følge opp den enkelte skogeier og skogeiendom på en god måte. Med de endringene som staten har iverksatt den siste tiden hvor bl.a. kompetansekravet overfor kommunene er falt bort, kan en se for seg at en del kommuner framover ikke vil kunne gi de tjenester og den bistand skogeierne trenger for å ivareta kravet i loven. I kommuner hvor den næringsmessige betydningen av skogbruk er fallende og kommuneøkonomien er trang, er det sannsynlig at mange kommuner ikke vil prioritere å ha fagfolk innen skogsektoren.

Interkommunale løsninger gir et generelt dårligere tilbud til hver skogeier og private tjenestetilbydere innen skogsektoren er urealistisk i store deler av landet.

Dette er også viktig med tanke på de utfordringer som skogeiere og skogbruket generelt står overfor med dårlig lønnsomhet og lav betalingssevne i jord og skogbrukssektoren.

§ 6 Forynging og stell av skog.

Lovteksten i § 6. er forholdsvis presis. Den klargjør hva som er skogeierens plikter, kommunen sine virkemiddel og gir hjemmel for å fastsette forskrift.

Departementet ber om kommentarer i forhold til detaljeringsgrad.

Ny forskrift med hjemmel i § 6 bør, som departementet skriv, presisere minimumskrav i forhold til tetthet på foryngelsen, valg av treslag og hva for tidsperspektiv en kan godta. I forhold til tetthet så vil en tabell lik den som står i pkt. 6.8.3, på side 30 i høringsnotatet, være avklarende. Ett annet begrep som bør omtales i ei slik forskrift i forhold til tilfredsstillende foryngelse er begrepet utviklingsdyktige planter. En tilfredsstillende foryngelse kan bli ødelagt av ikke utført ungsogpleie. Et tilfredsstillende plantefelt som blir ødelagt av forsømt ungsogpleie, kan føre til at en ikke får noen utviklingsdyktige planter med tanke på kvalitet på sikt. Det vil derfor være behov for ei avklaring i forhold til dette. Dvs. når kan en regne foryngelsen som tilfredsstillende.

§ 9 Forebyggende tiltak.

Vi antar at det er en skrivefeil i dette forslag til lovtekst. Det er henvist til plikta til å forynge skog etter §7 i lova. Det er § 6 som omhandler foryngelsesplikt. § 7 omhandler vegbygging.

I noen områder er det eller kan det være en ubalanse mellom hjortevilt og skogproduksjon. Bestanden av hjort eller elg kan være så stor at det er vanskelig eller umulig å forynge skog. Her ønsker departementet å få vurdert om det er nødvendig/ønskelig å innføre forslaget til andre ledd.

Hjorteviltforvaltninga skal i stor grad være bestandsplanbasert innen 2006, jamfør målsettinger fra miljøverndepartementet. I det ligger det at større myndighet i spørsmål om forvaltning av hjortevilt vil være flyttet over på grunneier, mens kommunene vil være godkjenningorgan for bestandsplanene. Grunneierne vil vektlegge økonomi, i mange tilfeller vil et skadenivå av et visst omfang være akseptabelt, ut fra de inntekter de får via jakt. Vektlegger grunneier i for stor grad viltinteressene på bekostning av andre samfunnsinteresser, vil kommunen på sin side ha mulighet til å nekte godkjenning av planen. Det må med andre ord være foretatt en helhetsvurdering på vilt og andre interesser i bestandsplanene. Dette er nedfelt i viltlovens § 1 og videre utdypet i forskriftis og rundskrivs form. (Forvaltning av hjortevilt og bever). Slik at punktet er dekt i viltloven og når det dessuten er viltet som er problemet, likevel mener vi at det er best at teksten er med i den nye skogloven, slik at en unngår misforståelser.

§ 11 Meldeplikt

Siste setning fjernes.

Hvis det skal kreves tilbakemelding fra kommunen før tiltak iverksettes er det snakk om en søknad og ikke melding. Det er viktig og ikke rote med begrepene slik som her blir gjort. Skogeierne er allerede vant med begrepet meldeplikt etter reglene for vernskog der det ikke kreves tilbakemelding fra kommunen før tiltaket iverksettes. Dette er også i samsvar med reglene i annet lovverk som for eksempel i Plan- og bygningsloven.

Det gir også unødig merarbeid å gi tilbakemelding på greie saker, det er viktigere å bruke tid på saker som betyr mer.

§ 13 Skogområder med viktige miljøverdier.

- *Som lovteksten presiserer kan restriksjonene gå lengere enn loven gir hjemmel for. Da er det vanskelig å uttale seg om lovteksten, som er henvist til en forskrift som ennå ikke foreligger.*
- *Det må derfor settes som krav at en forskrift som kan få så store konsekvenser for den enkelte skogeier blir sent ut på høring.*
- *Det må også kommenteres at det etter hvert forlanges så høye krav til kompetanse hos den enkelte skogeier at det er å frykte at færre vil drive skogen. Derfor må utarbeides klare regler slik at det skal være overkommelig for den enkelte skogeier å være beslutningstaker.*
- *Vi forstår at landbruksdepartementet arbeider med ei miljøforskrift med detaljerte regler for miljøverdier og skogens sosiale funksjon. Vi viser til Levende Skog prosjektet som i praksis hele skogbruket er sertifisert etter. Standardene her skal revideres og vi mener at ei forskrift skulle være unødvendig. Departementet har bla. Som mål at Skogloven skal være ei næringslov basert på prinsippet om frihet under ansvar. Levende skog – arbeidet tar vare på og videreutvikler et slikt prinsipp. Vi frykter derfor at departementet sine planer om miljøforskrift vil undergrave næringens eget miljøansvar gjennom levende skog. Om departementet ser seg nødt til å innføre egen miljøforskrift, bør dette bygge på et samarbeid mellom Levende Skog og intensjonene i skogloven.*

Generell kommentar:

- *Staten stiller strengere krav til kommunene for oppfølging av en rekke tiltak. Vi synes utviklingen er betenkelig, der kommunen opplever vanskelige økonomiske rammer, samtidig som de får mer myndighet og ansvar fra staten. Det kuttes i bemanning og bevilgninger til kommunene. Det synes for tiden å være lite samsvar mellom festtaler og prioriteringer i stortingsmeldinger/høringer til lov og det staten iverksetter i praksis. Nedprioriteringer av skogbruket vil føre oss inn i en lengre periode hvor skogen kvalitativt forringes og dermed får mindre betydning som råstoff for nasjonal skogindustri. Dette har også historisk skjedd tidligere og er av den grunn bekymringsfull, da skogbruksfaglige feil tar lang tid å rette opp, og at vi bør lære av vår egen historie.*
- *Staten lanserer flere plasser i høringsdokumentet at det arbeides med nye forskrifter som skal foreligge parallelt med iverksetting av den nye loven. Det må settes krav til at en forskrift som kan få konsekvenser for den enkelte skogeier blir sendt ut på høring.*

Drifts- og næringssjefens innstilling:

Halsa kommune godtar forslaget til ny skoglov, men ønsker følgende endringer:

§ 4 Skogeiers ansvar.

Andre setning må skrives om, dette på grunn av at ikke alle miljøverdier kan være kjent til enhver tid, dette kommer av skogens diversitet og mangfold vil gjøre at den er i endring hele tiden.

§ 6 Foryngelse og stell av skog.

Ingen spesielle kommentarer til selve lovteksten, forskrifter vedrørende dette temaet må være slik at det er rom for det lokale selvstyre å bruke skjønn. Så liten detaljeringsgrad som mulig med andre ord, eneste unntak er når en kan regne foryngelsen som tilfredsstillende.

§ 9 Forebyggende tiltak.

Andre ledd tas inn i lovteksten.

§ 11 Meldeplikt.

Siste setning strykes.

§ 13 Skogsområder med viktige miljøverdier.

Det må også kommenteres at det etter hvert forlanges så høye krav til kompetanse hos den enkelte skogeier at det er å frykte at færre vil drive skogen. Det må utarbeides klare regler som gjør det mulig for den enkelte skogeier å være beslutningstaker.

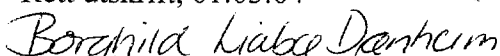
Om departementet ønsker å innføre en forskrift, oppfordrer vi departementet til å etablere et samarbeid mellom Levende Skog og departementet. Slik intensjonene i skogloven og Levende Skog får utløp i forskriften.

Behandling i Utvalg for plan og forvaltning 11.02.04, sak 0003/04

Vedtak:

Enstemmig som innstilling.

Rett utskrift, 01.03.04

Borghild Liabø Dønheim

Utskrift til:

Møre og Romsdal fylke, Landbruksavd., Fylkeshuset, 6404 Molde
Landbruksdepartementet, Postboks 8007 Dep., 0030 Oslo